

Afdeling Sociaal Beleid Participatie en Onderwijs

Aan de gemeenteraad

5 september 2006
 Gemeentestukken: 2006 - 45

Onderwerp: WMO-verordening

1. Voorstel

- De WMO-verordening met bijbehorende artikelsgewijze- en algemene toelichting wordt vastgesteld;
- De WVG-verordening 2004 met de bijbehorende toelichting wordt ingetrokken per 1 januari 2007.

2. Aanleiding

Op 27 juni j.l. heeft de Eerste Kamer ingestemd met de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) per 1 januari 2007. De WMO is een nieuwe wet, waarin de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG), een aantal subsidieregelingen en de huishoudelijke hulp uit de AWBZ samengevoegd zijn. Om de WMO per 1 januari 2007 te kunnen uitvoeren, moet de gemeente het uitvoeringsbeleid vastleggen in een plaatselijke verordening. Pas in mei 2006 heeft de VNG een modelverordening uitgebracht, die zowel op landelijke bijeenkomsten als in veel gemeenten als veel te summier werd beschouwd. Samen met de gemeenten Barendrecht en Albrandswaard (verder BAR-gemeenten) is gekozen voor het 'opplussen' van de bestaande – goed werkende – WVG-verordening, aangevuld met elementen uit de modelverordening van de VNG en onderdelen van al in den lande vrijgegeven inspraakversies.

3. Aspecten

1. Handhaven van het huidige voorzieningenniveau

Uit de benchmarkgegevens over de uitvoering van de WVG en de eerder gehouden cliënttevredenheidsonderzoeken onder WVG-cliënten is gebleken dat de Ridderkerkse cliënten tevreden tot zeer tevreden zijn over de WVG-dienstverlening. Deze goede resultaten zijn dan ook als uitgangspunt genomen om het verstrekkingenniveau van woon-, vervoers- en rolstoelvoorzieningen vanaf 1 januari 2007 ongemoeid te laten. De dienstverlening op het terrein van de WVG zal dan ook nagenoeg naadloos in de WMO overgaan per 1 januari 2007.

In de onderstaande tabel worden de aanvullingen ten opzichte van de oude WVG-verordening weergegeven (tabel 1).

Tabel 1

Regeling	Nieuw ten opzichte van de oude WVG-verordening
WVG	<ul style="list-style-type: none"> • De mogelijkheid om een persoonsgebonden budget (PGB) te verstrekken voor alle WVG-voorzieningen m.u.v. het collectief vervoer en algemene voorzieningen zoals de hieronder genoemde rolstoelvoorzieningen. • De mogelijkheid om rolstoelvoorzieningen voor algemeen gebruik te verstrekken. Bij de aanvraag en behandeling van deze algemene

	<p>voorzieningen wordt een sterk vereenvoudigde procedure gehanteerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mogelijkheid om gedane bouwkundige investeringen in een woning, na verkoop van de woning door de cliënt/ eigenaar, terug te vorderen. • De mogelijkheid voor de realisatie van een 'uitraaskamer', als bijzondere woningaanpassing. • De toepassing van het primaat van verhuizing, wordt deels aangepast door aanvragers van een voorziening bij weigering van verhuizing de tegemoetkoming voor de verhuizing als verstrekking te geven. Daarmee ziet de aanvrager dan wel – voor een nog nader te definiëren periode én bij gelijkblijvende omstandigheden – af van andere woningvoorzieningen. • Verwerking van de herziene regeling 'Woonbesluit', waarbij geen onderscheid meer gemaakt wordt tussen woonhuizen, woonschepen en woonwagens.
--	---

2. Invoering van de hulp bij het huishouden (voorheen Huishoudelijke Hulp)

Ten aanzien van het product hulp bij het huishouden is het uitgangspunt om het voorzieningenniveau voor in ieder geval 2 jaar te handhaven. Dit betekent dat de definiëring van het product één op één is overgenomen uit de AWBZ.

Het Rijk en de VNG hebben een overgangsprotocol voor de hulp bij het huishouden vastgesteld. Hierin is afgesproken dat alle geldige indicatiebesluiten van het CIZ (voorheen RIO) maximaal één jaar na afgifte datum geldig zijn en uiterlijk tot 1 januari 2008. Herziening voor die tijd is alleen mogelijk indien de cliënt hierom vraagt of indien de situatie van de cliënt drastisch wijzigt. Op deze overgangsmaatregel wordt in de verordening niet ingegaan, omdat deze regeling van rijkswege is opgelegd.

In de onderstaande tabel wordt aangegeven op welke wijze de invoering van de hulp bij het huishouden in de WMO-verordening is verwerkt (tabel 2) en welke overige voor de gemeente Ridderkerk nieuwe bepalingen in de verordening zijn opgenomen. Deze nieuwe bepalingen zijn afkomstig van amendementen die tijdens de behandeling van de wet in de Tweede Kamer zijn aangenomen en als zodanig in de gemeentelijke regelingen verwerkt moeten worden.

Tabel 2

Regeling	Hulp bij het huishouden (HV) en overige
HV	<ul style="list-style-type: none"> • De productdefinitie van huishoudelijke verzorging is overgenomen in de verordening. In de verordening heet het product 'hulp bij het huishouden'. Bij de uitvoering zal zoveel mogelijk de huidige uitvoeringspraktijk worden gehandhaafd.
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • Invulling begrip 'respijtzorg'. Mantelzorgers die tijdelijk de zorg niet meer kunnen verlenen, kunnen in aanmerking komen voor (gedeeltelijke) vervanging van de door hen geleverde zorg. Deze respijtzorg willen wij invullen via de inzet van hulp bij het huishouden. • Afstemming met AWBZ-producten. In de verordening is heel nadrukkelijk een artikel opgenomen waarin de afstemming met AWBZ-producten geregeld wordt. Op die manier wil het college de afstemming tussen de verschillende (zorg) sectoren nadrukkelijk bevorderen en voorkomen dat de (kwetsbare) cliënt zelf moet shoppen met zijn/ haar vraag. Praktische invulling van deze afstemming vindt plaats via 'De Wijzerplaats'.

	<ul style="list-style-type: none"> • In de verordening is ook – op nadrukkelijk advies van de VNG – een artikel opgenomen waarin het college het CIZ als mogelijk adviesorgaan aanwijst bij de behandeling van de aanvraag om een (individuele) WMO-voorziening. • Evaluatie van de verordening eenmaal per 2 jaar. Rapportage van de evaluatie zal zoveel mogelijk via de programma-monitor plaatsvinden.
--	--

Naast de bovengenoemde 'wijzigingen' zijn er nog een aantal wijzigingen opgenomen die uitsluitend betrekking hebben op de juridische formulering en de wens van de BAR-gemeenten om tot één verordening te komen. Daardoor hebben sommige artikelen nieuwe titels gekregen of wijkt de tekst van het artikel iets af van de tekst in de WVG-verordening.

Gezien het bovenstaande onder 1 en 2 zijn in de WMO-verordening vier hoofdproducten opgenomen, te weten:

- Woonvoorzieningen (nu WVG)
- Vervoersvoorzieningen (nu WVG)
- Rolstoelvoorzieningen (nu WVG)
- Hulp bij het huishouden (nu AWBZ en nieuwe taak van de gemeente)

3. *Uitwerking eerdere besluitvorming gemeenteraad (Keuzenota WMO, raadsvergaderingen 24 oktober en 21 november 2005)*

Op 21 november 2005 heeft u de besluitvorming met betrekking tot de Keuzenota WMO afgerond. Daarbij heeft u gekozen voor het 'groeimodel'. Zorgen dat de gemeente startklaar is om per 1 januari 2007 (toen nog 1 juni 2006) de nieuwe taken uit te voeren en daarna een herijking van het van toepassing zijnde beleid. De WMO-verordening heeft uitsluitend betrekking op het individuele verstrekkingenniveau en zorgt ervoor dat er een 'wettelijke' basis is voor de nieuwe taken. In deze verordening zijn een aantal van de door u gemaakte keuzes verwerkt. In tabel 3 wordt aangegeven of en op welke wijze de door u gemaakte keuzes verwerkt zijn.

Tabel 3

Keuze	Uitwerking
Keuzevrijheid tussen PGB en zorg in natura	Keuzevrijheid is op landelijk niveau 'afgedwongen'.
Invoering eigen bijdrageregeling	Gemeenten kunnen een eigen bijdrage vragen voor wmo-verstrekkingen. Bij de eigen bijdrage regeling wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de sterkste schouders, de zwaarste lasten dragen. In september komt het ministerie met een aanvullende circulaire waarin de hoogtes van eigen bijdragen ten opzichte van de norminkomens worden gepresenteerd. Deze circulaire dient daarna vertaald te worden naar de gemeente. Wij verwachten dat wij in november deze aanvulling op de verordening aan u kunnen presenteren.
Samenwerking in uitvoeringspraktijk met meerdere gemeenten	Met de BAR-gemeenten is op 4 december 2005 een intentieverklaring ondertekent om ook op het terrein van de WMO intensief samen te werken. Deze samenwerking heeft o.a. al geresulteerd in één aanbestedingstraject voor hulp bij het huishouden en in één WMO-verordening. Naar verwachting zal ook in de uitvoering van de WMO steeds meer samengewerkt worden. Dit geldt in ieder geval voor de gemeenten Albrandswaard en Ridderkerk.

Indien mogelijk handhaven (zorgondersteunings) aanbod én handhaven kwaliteitsniveau van het (zorgondersteunings) aanbod	Het WVG-verstrekkingenbeleid wordt minimaal gehandhaafd (zie ook eerder in dit voorstel). Idem voor de inzet van Hulp bij het Huishouden. Dit moet in ieder geval garanderen dat de kwaliteit van de zorg niet achteruit gaat. Voor hulp bij het huishouden loopt momenteel een (verplichte) Europese aanbestedingsprocedure. Ten aanzien van de keuzevrijheid tussen verschillende leveranciers (o.a. als keuze voor identiteitsgebonden zorg) is o.a. in het aanbestedingsbestek geregeld dat er geen omzeteisen aan leveranciers gesteld worden. Hiermee krijgen ook 'kleine' organisaties een reële kans op gunning. Daarnaast is in het bestek geregeld dat cliënten maximaal éénmaal per jaar van aanbieder kunnen switchen en dat er per perceel met minimaal drie leveranciers een contract wordt afgesloten.
Actieve ondersteuning mantelzorgers	Per oktober 2006 is ook het Lokale Steunpunt Mantelzorg een feit. U bent hierover geïnformeerd via B&W-voorstel, kenmerk: SPO/ 2006/ 5297. Daarnaast is in de verordening een artikel opgenomen ten aanzien van 'respijtzorg'. Met respijtzorg beogen wij de mantelzorg tijdelijk (gedeeltelijk) te vervangen door (professionele) hulp bij het huishouden.
Actieve inzet mantelzorgers bij zorgondersteuningsvoorzieningen	De inzet van mantelzorgers wordt – conform de landelijke afspraken – niet als voorliggende voorziening aangemerkt. Het begrip 'gebruikelijke zorg' is op de inzet van mantelzorgers uiteraard wel van toepassing. De uitgangspunten van het landelijk protocol 'Gebruikelijke zorg' zijn – voor zover van toepassing – wel van toepassing.
Collectief boven individuele voorzieningen	Voor zover mogelijk is dit uitgangspunt ook opgenomen in de WMO-verordening. In de verordening is dit vertaald naar 'algemene' voorzieningen versus 'individuele' voorzieningen. Zowel deze begrippen als de begrippen collectief versus individueel zullen in een later stadium bij de uitwerking van de overige prestatievelden nog verder uitgewerkt worden.
Pro-actief preventiebeleid	Bij de uitwerking van de overige prestatievelden van de WMO zal dit uitgangspunt nog verder uitgewerkt worden.
Indien mogelijk actief bevorderen van samenwerking tussen partners op het terrein van wonen, zorg en welzijn.	Dit item wordt door het college bij allerlei projecten waarin de gemeente ook vertegenwoordigd is in haar rol als regisseur of als samenwerkingspartner uitgedragen.

4. Invullen prestatievelden WMO

Aangezien de gemeente Ridderkerk bij de invoering van de WMO gekozen heeft voor een 'groeimodel' zal in 2007 en verder worden onderzocht in hoeverre alle prestatievelden van de WMO verder op elkaar kunnen worden afgestemd. Met de vaststelling van de WMO-verordening zijn in ieder geval de prestatievelden 6 (Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychiatrisch probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer) en een deel van prestatieveld 4 (Ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers) geregeld.

5. Betrekken van de WMO-adviesraad bij het tot stand brengen van de WMO-verordening

De WMO-adviesraad is bij de ontwikkeling van de WMO-verordening op diverse onderdelen om advies gevraagd. Zo heeft de raad over het onderdeel 'invoering pgb's' uitgebreid advies uitgebracht, is het programma van eisen voor de aanbesteding van de hulp bij het huishouden met hen besproken en is ook de concept wmo-verordening aan hen voorgelegd. Rond 27 juni heeft de

Gemeentestukken: 2006 - 45

WMO-adviesraad de concept-verordening inclusief leeswijzer ontvangen en deze én volgende versies op 5 juli en 15 augustus besproken tijdens vergaderingen van de WMO-adviesraad. Deze besprekingen hebben op 23 augustus geresulteerd in een zeer gedegen advies (zie bijlage). Het college heeft dit advies behandeld in de B&Wvergadering van 5 september en de – voorzover deze overgenomen zijn – adviezen verwerkt in de verordening en de toelichting. In de bijlage treft u ook de reactie van het college op het advies van de wmo-adviesraad aan.

4. Aanpak/Uitvoering

Na vaststelling van de WMO-verordening zal bekendmaking via de gebruikelijke weg plaatsvinden.

Uitvoeringsbesluit

Aangezien het Rijk pas in september 2006 met definitieve regels rond de toepassing van norminkomen (en het daarop vaststellen van een eigen bijdrageregeling etc. voor WMO-voorzieningen) komt, is het nu nog niet mogelijk om in de verordening artikelen op te nemen met betrekking tot deze norminkomens. Besluitvorming over de WMO-verordening kan echter geen uitstel dulden, omdat er sprake is van een verplichte overgangstermijn van 3 maanden na vaststelling van de verordening door de gemeenteraad. Daarom is vaststelling van de verordening in de raadsvergadering van 5 oktober 2006 ook absoluut noodzakelijk. Uitstel van de besluitvorming zou tot gevolg hebben dat de gemeente Ridderkerk na 1 januari 2007 verantwoordelijk wordt voor WMO voorzieningen, die dan door het ontbreken van een verordening nog worden verstrekt via alle van toepassing zijnde overige regelingen, waaronder bv. de AWBZ voor het product hulp bij het huishouden. Dit is voor de burgers van Ridderkerk ongewenst en geeft voor de gemeente een administratieve rompslomp die niet te overzien is. Daarom hebben wij ervoor gekozen om de WMO-verordening nu aan u voor te leggen en deze in een later stadium dit jaar aan te vullen met een aantal financiële artikelen. Na vaststelling van deze artikelen kan het college het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning vaststellen. In dit besluit zijn dan alle artikelen met financiële gevolgen verder uitgewerkt. Bij de uitwerking van de aanvullende financiële artikelen én het Besluit zal ook de WMO-adviesraad weer om advies gevraagd worden.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

De financiële consequenties met betrekking tot de WMO-verordening zullen bij de besluitvorming ten aanzien van de aanvullende artikelen aan u worden voorgelegd.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

Behandeld in de raadsvoorbereidende commissie 1
Behandeld in de raad d.d. 5 oktober 2006
L.E./560/HB/Z